

Talouden ja henkilöstön kuukausikatsaus 1-10/2023

4404/02.02.02/2023

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 295

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Kouvolan kaupungin kertynyt alijäämä oli -0,5 milj. euroa vuoden 2023 alun tilanteessa. Vuosi 2023 on hyvinvointialueuudistuksen ensimmäinen vuosi, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen kustannukset eivät ole enää kuntien vastuulla. Toiminnassa tapahtunut muutos on huomioitava vertailussa edelliseen vuoteen.

Talousarvion mukainen vuoden 2023 ylijäämä on 11,9 milj. euroa. Vuoden 2023 ylijäämäksi arvioidaan noin 13,9 milj. euroa. Vaikka vuoden 2023 tulos on positiivinen, niin kaupungin tulee varautua tulevaan negatiiviseen talouskehitykseen ja minimoida kustannuksia jo kuluvana vuonna.

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan hieman talousarviota suurempina eli 1,1 milj. euroa. Merkittävimmät poikkeamat:

- maaomaisuuden myyntivoitot 0,6 milj. euroa ja maanvuokratulojen indeksikorotukset 0,3 milj. euroa.

Toimintakulujen osalta toteuman arvioidaan olevan 1,6 milj. euroa talousarviota heikompi. Merkittävimmät poikkeamat muodostuvat seuraavasti:

- henkilöstökulut ylitysarvio 3,0 milj. euroa; valtakunnalliset palkkaratkaisut ja kertaerät, varhaiskasvatuksen ja valmistavan opetuksen palvelutarpeen kasvu. Kertapalkkiot lisäsivät henkilöstökuluja noin 1,6 milj. euroa.
- palvelujen ostot ylitysarvio 1 milj. euroa; kustannustason nousu mm. kuljetukset, talvityöt alkuvuoden sääolosuhteiden takia
- aineet, tarvikkeet ja tavarat, alitusarvio 2,5 milj. euroa; energian arvioitua pienempi toteuma sekä hintojen lasku
- avustukset alitusarvio 0,7 milj. euroa; työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioitua pienempi toteuma 0,5 milj. euroa

Toimintakatteen arvioidaan ylittyvän em. seikkojen vuoksi 0,3 milj. euroa.

Verotulojen arvioidaan toteutuvan 5,5 milj. euroa talousarviota suurempina. Merkittävin poikkeama on kunnallisveroissa, kuluvan

vuoden palkkasumma sekä ennakkoerot ovat kehittyneet myönteisesti. Valtionosuuksien arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisina.

Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioidaan toteutuvan 3,4 milj. euroa talousarviota heikompina. Merkittävimmät poikkeamat ovat:

- muut rahoitustuotot -1,4 milj. euroa; arvopapereiden myyntivoittojen ja osinkotuottojen arvioitua pienempi kertymä
- korkokulut -2,0 milj. euroa; korkotason nousu

Vuosikatteen arvioidaan toteutuvan 1,7 milj. euroa talousarviota parempana. Poistot ja arvonalennukset arvioidaan toteutuvan tilinpäätöksessä hieman alle talousarvion (0,3 milj. euroa).

Toimielimien merkittävimmät poikkeamat

Toimielimien talousarvioylitysten kattamiseksi on tehty toimenpiteitä. Merkittävimmät poikkeamat talousarvion sitovuustasoon eli toimintakatteeseen ovat:

Kasvatus ja opetuslautakunta, ylitysarvio 3,1 milj. euroa (henkilöstökustannukset):

- tarkennukset tuntikehykseen, perusopetus ja lukiot
- sairauspoissaolojen kasvun haltuunotto
- sijaisten käytön minimointi ja korvaavan työn lisääminen
- vain välttämättömät hankinnat ja kierrätyksen tehostaminen

Tekninen lautakunta, alitusarvio 1,0 milj. euroa (myyntivoitot):

- kunnossapitotöiden vähentäminen yhdyskuntatekniikassa
- vakanssien täyttämisen lykkääminen
- kiinteistöpalveluissa hankintojen minimointi ja siivouksien tarkastelu
- liikennealueiden talvihoidon, yhdyskuntatekniikan palveluverkkojen ja virkistysalueiden hoitoluokitusten tarkastelu.

Kaupunginhallitus, alitusarvio 2,8 milj. euroa (energiakustannukset, kulutuksen sekä hintatason lasku):

- keskitetty kiinteistöjen ylläpidon ja kunnossapidon tiukkaan ohjaukseen sekä priorisointiin
- tiukka henkilöstöpolitiikka ja vakanssien täyttämättä jättäminen
- hankintojen minimointi

Liikunta- ja kulttuurilautakunta, alitusarvio 0,4 milj. euroa (uimahallien remonteista johtuvat sulut vaikutus tuloihin ja menoihin, kulttuurin tulojen parempi kertymä)

- tiukka henkilöstöpolitiikka ja vakanssien täyttämättä jättäminen
- hankintojen minimointi.

Investoinnit ja rahoitus

Investointimenoja on lokakuun loppuun mennessä toteutunut 21,5 milj. euroa ja investointituloja noin 1,2 milj. euroa. Pitkäaikaista rahalaitoslainaa on lyhennetty 24,4 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa on nostettu lokakuun loppuun mennessä 35,0 milj. euroa.

Henkilöstö

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli lokakuun 2023 lopussa yhteensä 2834 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2191. Määräaikaista henkilöstöä oli 499 ja palkkatuella työllistettyjä 144. Henkilöstömäärä on vähentynyt edellisvuodesta 162:lla eli 5,4 prosentilla. Muutoksen taustalla on osittain hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen. Kouvolan kaupungilta siirtyi Kymenlaakson hyvinvointialueen palvelukseen 1.1.2023 alkaen liikkeenluovutuksella yhteensä 67 työntekijää. Henkilöstömäärä henkilötyövuosina on yhteensä 2643,74, joten ne ovat vähentyneet 106,10:llä.

Lokakuun loppuun mennessä vapautuneesta 164 virasta ja tehtävästä (eläkkeelle siirtyminen ja muut syyt) on jätetty täyttämättä 25 eli 15 prosenttia. Konsernipalveluissa lähtövaihtuvuudesta on hyödynnetty 27 prosenttia, sivistyksessä 6 prosenttia sekä tekniikka ja ympäristö -toimialalla 39 prosenttia.

Henkilöstökulujen toteuma on 116,0 milj. euroa (84,8 %). Henkilöstökulut ovat vähentyneet viime vuodesta 1,5 prosentilla. Vuonna 2023 kunta-alan sopimuskorotukset nostavat kustannuksia keskimäärin 4,85 prosenttia. Alkuperäisen sopimusratkaisun vaikutus vuosikeskiarvoon on 3,05 % ja ns. perälautatarkastelun vaikutus 1,8 %. Kunta-alalle maksettiin kesäkuussa euromääräiset kertapalkkiot, joiden kustannusvaikutus oli 1,1 % ja jotka olivat yhteensä noin 1,6 milj. euroa sos.kuluineen.

Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 15,6 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä on 2,8 kalenteripäivää edellisvuotta vähemmän. Sairauspoissaolot ovat edelleen koronaa edeltävää aikaa korkeammalla tasolla. Sairauspoissaolojen vähentämiseen panostetaan vahvasti. Korvaavan työn käytön edistäminen sairauspoissaolojen vähentämiseksi aloitettiin keväällä yhteistyössä palvelujen kanssa. Lisäksi huomiota kiinnitetään erityisesti sairauspoissaolojen pitkittymisen ehkäisyyn työkyvyttömyysriskin pienentämiseksi ja ratkaisujen hakemiseen varhaisessa vaiheessa työssä jatkamisen tukemiseksi. Keväällä toteutetun kilpailutuksen perusteella työterveyspalvelujen tuottajana jatkaa 1.7.2023 alkaen Suomen Terveystalo Oy. Hinnoittelumalli muuttui uuden sopimuksen myötä kiinteähintaisesta suoriteperusteiseksi.

Kouvolan kaupungin talouden ja henkilöstön kuukausikatsaus 1-10/2023 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsaus 1-10/2023 ovat **liitteenä**.

Talousjohtaja Hellevi Kunnas on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi ja henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001, paivi.karhu(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi talouden ja henkilöstön kuukausikatsauksen 1-10/2023 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsauksen 1-10/2023.
2. velvoittaa toimielimet tekemään edelleen toimenpiteitä talousarviolitysten kattamiseksi sekä noudattamaan erittäin tiukkaa talouskuria. Kaikkien toimialojen osalta hankinnat, matkustus-, majoitus-, henkilöstö- ja muut kulut tulee minimoida loppuvuoden osalta.
3. velvoittaa toimialoja tarkastelemaan eläkkeelle siirtymistä ja muusta syystä vapautuvien virkojen ja tehtävien täyttämistä erittäin kriittisesti sekä noudattamaan kaikilta osin tiukkaa henkilöstösuunnittelua.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Hellevi Kunnakselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.
